

Pa Episasi

Na popodalaina na leta

¹ Ara Paula kai tinoni tagarunuqu tai Jisu Karisito, ko qa tagarunu pana nyorogua tana Tamasa.

Na leta api sa qa valaoa ara tamugou na tinoni tana Tamasa qu suvere pa Episasi ko sa pasusu vaneqi na miu rarange pana tai Jisu Karisito.

² Na vairoqu vaialona beto na bule tana Tamasa na Tamada beto tai Jisu Karisito na Bangara mi kole somana tamugou.

Na mana taqe isongoria pana tai Jisu Karisito

³ Aria ko ta vatarasaea na Tamasa na Tamana na oda Bangara i Jisu Karisito! Ura pana oda kole kame tavitia na Karisito gita sa na Tamasa sa vanigita doru mana pana toa gagala qai kole pa noka.

⁴ Totonai tu sa oqoro tavapodaka na kasia gusu sa na Tamasa sa tei vilegita tu pana tana Karisito sa gita, ko tana suvere lioso beto tanake tajutunia kai sela pa dodogoro tana sa gita sau. Sa roroqugita sa na Tamasa

⁵ ko sa vei sa sa tei vile momoegita tu ko tana tagigala na tuna isa sa gita, ko taqe boka tagigala na tuna isa sa gita pana korapana na roiti sa roitinia i Jisu Karisito. Isa sa na roroqu sa qerania na Tamasa.

⁶ Ta vatarasaea na Tamasa sa gita ura sa vaivagabara jola sa na ona vairoqu vaialona sa vanigita pana tana Tuna isa sa roroqu vivitigia.

⁷ Ura pana orunguna i Jisu Karisito tonai sa mate pa korosi taqe taruvata sa gita ko na Tamasa sa taleosoniria noda sela. Sa vaivagabara beto sa lavata jola sa na ona vairoqu vailona sa

⁸ vapugele nyonyoa tarinigita isa. Sa gigilariaona beto sa doro vakabere betoriaona gu na Tamasa sa doru sakasava.

⁹ Ko sa vakabere vanigita sa na gigalai golomona isa sa qerania beto sa nyorogua roitinia isa ko sa gore votu pana tana Karisito.

¹⁰ Ko tonai mina kamua na totoso tavilena sa mina aru vaikamuniria isa sira doru vinapodaka, ira na sakasava pa peso beto ira na sakasava pa noka, beto ko na Karisito sa mina toqo bangara pa naredi ira doru.

¹¹ Doru sakasava sa qai taroiti pana nyorogua beto na vivile tana Tamasa. Ko pana oda kole kame tavitia na Karisito sa na Tamasa sa tei viligita tu sa gita ko taqe tagigala na ona tinoni. Na vivile api sa tei roiti momoenia tu isa pa podalaina.

¹² Ko inara sa vei sa agei qe range momoea na Karisito sa qe vatarasaea sa na Tamasa ura isa sa vadogoronigita nona vairoqu beto na ona neqi lavatana jola!

¹³ Ko agou ba qu vei tugu. Na nongoro jongana sa na vavakato sosotona sa ule vanigou na soana vei beto muna taalo. Ko agou tonai qu nongoria na nongoro isa poni sa qu rangea sa na Karisito. Ko tonai qu vasosotoa na Karisito, poni sa sa vanigou na Tamasa sa na Gagala Tabuna isa sa tei taringunguti vakolenia tu isa. Ko na Gagala Tabuna isa sa na vinagilana na ona tinoni isa sagou.

¹⁴ Ko na Gagala Tabuna taqe tei isongia tu gita sa na vinagigila mauruna kode tana teku soso-toa tugu gita sira na sakasava sa vataringunguti vakole vaniria na Tamasa tadira na ona tinoni. Ko sa vei sa gita ba taqe boka vasosoto vatalea sa na veveina na Tamasa kode mina ruvataria sira nona tinoni. Aria ko ta vatarasaea sa na Tamasa isa sa vadogoronigita nona vairoqu beto na ona neqi lavatana jola!

Na vavara tai Paula

¹⁵ Ko pana gINUANA sa roiti vei inara na Tamasa pana miu toa, poni sa podalai tugu totonai qa nongoronia ara sa na miu rarange sa lao pana tana Bangara i Jisu beto ko na miu vairoqu sa lao tadira doru tinoni tana Tamasa,

¹⁶ sa qake koroto paranga jongana laonigou ara tana Tamasa sagou. Qake isongo roqu munanigou ara pana qua vavara sagou.

¹⁷ Pana qua vavara qa tepai ko na Tamada lavata, isa na Tamasa tana oda Bangara i Jisu Karisito mina vanigou na Gagala isa mina vatavagigalagou beto mi vakabere vanigou sira doru sakasava sa nyorogua vadogoronigou na Tamasa, ko mu boka vagigila vatalea agou sa na Tamasa.

¹⁸ Ko tonai sa mai tarevanga vakabere sira na bulomiu poni sa muna boka gigila vatalea agou sa na sakasava jongadi qu tasorunia ko qu korapa vera gegeleniria. Beto muna gigilaria agou sira na isisongo jojonga poreveveidi sa taringunguti vakole vaniria ira na ona tinoni na Tamasa,

¹⁹ beto ko muna gigila vatalea agou sa ai lavata ululu jolana vei sa na ona neqi sa kole pana

tadagita taqe vasosotoa isa. Ko isa na neqi sa tavaroti pana tadagita api sa kai muqisi podeke vei tugu na neqi lavata

²⁰ sa varoitia na Tamasa totonai sa vaturu mulea na Karisito pa mate beto ko sa vatoqoa keta pa kale matuana ko sa toqo bangara pa noka.

²¹ Ketakoi sa toqo bangaraniria na Karisito sira doru gagala qai bangara, ira sa poredia viva, beto ira na okokoto babangara. Isa sa ululu jolaniria pana neqi sira doru isongo poreveveidi pa totoso kopira ko mi kamua na kamua.

²² Ko na Tamasa sa vakoleria pa kauruna na neqi tana Karisito sa doru sakasava beto sa loa laonia tana ekelesia sa na Karisito ko isa sa na batuna doru sakasava.

²³ Na ekelesia sa na tinina na Karisito, ko na ekelesia sa na vinaokotona na Karisito beto ko na Karisito sa sa vaokoto vataleria doru sakasava.

2

Na toa koregana

¹ Pa totoso qai jola lao pori tonai qu oqoro vasosotoa na Karisito sa sa mate na gagalamiu sagou koko vei quke vatabea na Tamasa beto qu toa pana sela.

² Pana totoso isa qu toania agou sira na uana ikikeredi pa kasia gusu api ko qu vatabea agou sa na bangara ikikerena sa bangaraniria na gagala ikikeredi pa vavagalo eqa. Na gagala ikikerena api sa sa korapa lalaeniria isa sira na tinoni qaike vatabea na Tamasa sosoto.

³ Perangaina gita doru ba taqe toa vei tugu ira. Taqe toa tutiria na toa ikikeredi pana abana kai muqisi podeke vei sa nyoroguania na tinida,

beto taqe roiti laoniria gu sa na roiti ikikeredi isa vei sa nyoroguania na tinida beto na oda roroqumekada. Ko pana oda toa ikikeredi vevei pira sa taqe talevenia ko tana gosororia tugu gita sira na vinakilasa pana kokora tana Tamasa, vei tugu ira doru tinoni pa kasia gusu ura ira ba qai toa veitugu isa.

⁴ Ba na Tamasa isa sa pugelia na vairoqu vaitokai beto sa lavata jola na ona vairoqu sa sa roroqugita,

⁵ ko totonai tugu sa korapa mate na gagalada pana oda toa sela sa sa mekarai vatoa mulegita tonai taqe vasosotoa na Karisito. Ko pana vairoqu vaialo gu tana Tamasa sa qu taalo sagou.

⁶ Pana oda somana kole kame tavitia i Jisu Karisito sa gita sa sa mekarai vaturu mulegita ko sa somana vabangaragita tavitia na Karisito pa noka.

⁷ Sa roiti vei inara sisa, ko mi tadogoro pikata vakabere pana tadira doru sasae tinoni doru totoso sa nona vairoqu vaitaleosae lavata sake boka tapada sau. Nona vairoqu lavata isa sa sa vadogoronigita na Tamasa pana tai Jisu Karisito.

⁸ Pana ona vairoqu vaialo gu sa alogou na Tamasa sagou tonai qu rangea na Tamasa. Ko na inaalo qu tekua sa nake vuana na miu popodeke jongadi, goto na vaivana gu tana Tamasa.

⁹ Sake koko lame vei pana roiti jongadi tamugou sapi, ko kepore kai tinoni mina paparanga vatarasae mulenia mekana.

¹⁰ Na Tamasa sa roiti veinigita pira sa gita, ko pana oda somana kole kame tai Jisu Karisito sa vapodakanigita ko ta toaniria na roiti jongadi sa

vanaqiti vakole vanigita na Tamasa ko tana roitinia sau.

Na vaibule sa roitinia na Karisito

¹¹ Ko mu roqu vakoititia sa pana totoso qai jola lao pori sa qu podo tinoni karovomiu ko qai doro vagoregou ko qai gigigalanigou <<Na tinoni quke tapobe>> ira na tinoni Jiu sagou; goto ira na Jiu qai dogoro mule veimiriamekadi na tinoni tapobedi, ba nake pana limana na Tamasa goto pana limadi gu na tinoni qai tapobe sira.

¹² Pana totoso isa sa quke isongo gigilai tugu agou sa i sei sa na Karisito, beto na tinoni gotomiu ko quke somana pana bubutu Izireli, ira na tinoni taviledi tana Tamasa. Quke somana isongoria agou sira na vinaego tana Tamasa qai lame vei pana ona taringunguti. Qu suvere kole nyunyalamiu gu ko quke gigilai na veveina na toa jola beto quke gigilai na Tamasa pana miu toa pa kasia gusu.

¹³ Ko pa totoso qai jola lao pori sa qu sou pana tana Tamasa sagou ba kopira sa qu tavatata lame tana Tamasa pana orunguna na Karisito.

¹⁴ Ura na Karisito mekana sa vaibulenigita ko sa vakai puku tinoniria sira na tinoni Jiu beto ira na tinoni karovodi beto pana tinina sa jegara palenia isa sa na vaikana, isa na toba sa vaipikatainiria ira karu puku tinoni aipira,

¹⁵ na Vavanau tavitiria ira na ona garunu beto ira na ona vinaturu sa vanogoto palea, ko na dia somana tana sa sa vapodakaniria kai puku tinoni koregana isa sira karu goto tinoni pira ko sa roitinia isa sa na bule.

¹⁶ Ko na korosi tana Karisito sa piaria sa na vavaikana tadira karu ko sa vaibuleniria sira karu puku tinoni pira beto sa mekarai toni laoniria pana tana Tamasa.

¹⁷ Ko sa lame taraenia na Karisito pana tamugou na tinoni karovomiu beto pana tadira na Jiu sa na nongorona na bule api. Perangaina agou na tinoni karovomiu sa qu sou tana Tamasa goto ira na Jiu sa qai tata, ba kopira sa qu kame gu sagou.

¹⁸ Ko tonai taqe somana kole kame tavitia na Karisito sa gita karu puku tinoni pira sa taqe boka tome lao tana Tamada pana kai Gagala Tabuna sa gita.

¹⁹ Ko sa vei inara sa, agou kopira nake tinoni gotomiu beto nake tinoni karovomiu, goto kopira qu somana tavitiria gu ira na puku tinoni tana Tamasa beto qu somana pana ona tatamana.

²⁰ Ko agou ba qu kai muqisi podeke vei tugu na ruma sa tavaturu pa kokovana qai vatoqoa ira na tinoni tagarunudi beto ira na tinoni kokorotai, ko na Karisito mekana sa na patu poreveveina jola sa patubiti vamauria na ruma.

²¹ Ko isa sa aru vaikamu yamauria sa na ruma doruna ko sa turu sae ko mina kai zelepade madina tana Bangara.

²² Pana miu somana kole kame tavitia na Karisito sa agou beto ira doru sa qu korapa tugu taaru vaikamu pana roitina na susuverena ketakoi sa suvere na Gagalana na Tamasa.

3

Na roiti ti Paula tadira na Tinoni Karovodi

¹ Ko tonai qa dogoro laoia ara sa na vaibule sa roitinia na Karisito, poni qa vavara tokanigou sara Paula. Ara sa qa roiti tokanigou agou na tinoni karovomiu ko qa tapiu talenia na Karisito i Jisu.

² Sa sosoto jola sa qu tei nongoronia tugu agou sa na Tamasa sa ianisiu ara sa na roiti vareregina na ona vairoqu vaialona api ko ma tokanigou ara sagou sau.

³ Na Tamasa sa vatadogoronia beto sa vakabere vanisiu ara sa na gigalai golomona api. Qa koni kutia gu ara sa na veveina api

⁴ ko vei muna tiro vataleria sira na paranga qa kutiria aipira sa kode muna boka vakoinonoa sis vei sa vagigalainisiu ara na Tamasa. Na gigalai golomona api sa qa dogoro vakaberia pana tana Karisito.

⁵ Pana tadira na sasae tinoni qai jola lao pori sa sake ule vakabereria isa pana tadira na tinoni sa na gigalai golomona api. Goto kopira sa sa tei vavotu vakaberia tu na Gagala Tabuna pana tadira na ona tinoni tagarunudi beto tadira na tinoni kokorotai tavamadidi.

⁶ Ko na gigalai golomona isa sapi: tonai qai vasosotoa na nongoro jongana poni sa ira na tinoni karovodi sa qai somana isongo tavitiria ira na Jiu sa na mana, ko ira na tinoni karovodi sa qai tapoja kai tini tinoni tavitiria ira na Jiu beto qai somana tekua tugu ira sa na taringunguti tana Tamasa na veveina na inaalo sa lame vei tana Karisito.

⁷ Ko ara qa nabulunia sa na nongoro jongana api ura na Tamasa sa vanisiu na ona vairoqu vaialona, ko na vaivana api sa sa vanisiu tonai sa

vanisiu na ona neqi sa korapa roiti pana taqu.

⁸ Ara sa kepore na veveiqu ko qa kole gore pana kauraidi sosoto ira doru tinoni tana Tamasa. Ba na Tamasa sa vanisiu ara sa na roiti api ko qa vavakatonia ara tadira na tinoni karovodi sa na nongoro jongana sa lavata jola ko sake boka tapada. Ko na nongoro jongana api sa na veveina na Karisito.

⁹ Ko na roiti sa vanisiu isa sa ara mana vakabere vaniria tugu vei ira doru tinoni sa na vinaregena na gigalai golomona tana Tamasa. Na Tamasa, isa sa vapodakaria doru sakasava, sa vapaea pana tadira na sasae tinoni qai jola lao pori sapi.

¹⁰ Ko kopira mina tagigila pana tadira na okokoto bangara beto na okokoto neqi pa noka sa na gigalai bobokana tana Tamasa. Ko tonai mai dogoria na ekelesia poni sa mai dogoro vakaberia ira sa na gigalai bobokana tana Tamasa.

¹¹ Ko inara sa roiti vei sa na Tamasa ura isa tugu sa na ona nyorogua kole jolana pa popodalaina ko na ona nyorogua isa sa sa vagore votua pana roiti sa roitinia i Jisu Karisito na oda Bangara.

¹² Ko tonai taqe somana kole kame tavitia isa beto taqe rangea isa, poni sa taqeke matagutu lao pa moena na Tamasa tonai taqe vavara sa gita ura taqe gigila vataleaoda sa isa mina nongorogita.

¹³ Ko sa vei sa, qa tepa vivitigigou ara sagou, ko muke munyalania agou sa na gnuana vei qa korapa gosororia ara sira na tapata tonai qa korapa tokanigou sagou. Ura qa gosoro taleni vitigi ara sa isa vei beto qu taalonia agou.

Na vairoqu lavata tana Tamasa

¹⁴ Ko tonai qa doro laoria ara sira na roiti sa roitiniria na Tamasa aipira poni sa qa toqo sori tutungu pa moena na Tamasa ko qa vavara lao tana sara.

¹⁵ Na Tamada gu isa sa vaniria na isongo sira doru pupuku tinoni pa noka beto pa peso.

¹⁶ Qa tepa lao sara pana tana Tamasa isa sa isongoria na mana poreveveidi jola ko mi vanigou na ona neqi qau. Ko na ona Gagala Tabuna sa mi vaneqiria na bulomiu.

¹⁷ Beto qa tepai tugu vei ko na Karisito mi kole pa bulomiu pana miu rarange, ko mu bagere vatale beto mu turu vamauru pana toa vairoqu.

¹⁸ Ko agou beto ira doru tinoni tana Tamasa sa mu mekarai doro vakaberia sa ai podeke revatana, na kakasana, na ululuna, beto na korina vei,

¹⁹ beto ko mu boka gigila vatalea agou sa na vairoqu lavatana jola tana Karisito isa sake boka tapada kamu. Ko tonai muna gigila vatalea agou sa na vairoqu tana Karisito poni sa muna tavapugelenia agou sa na toa pugelena sosoto tana Tamasa.

²⁰ Na ona neqi sa korapa roiti pana toa tadagita sa na Tamasa ko sa boka tamo vasosoku lame vanigita, soku jolania vei taqe tepai babi taqe kole roroveria gita.

²¹ Na Tamasa isa sa mi tavatarasae pana ekelesia beto pana toa tutina na Karisito pa doruna na totoso ko mi kamua na kamua. Agua.

4

Na kole kame sosotona

¹ Ko sa vei sa, ara tugu na tinoni qa tapiu ura qa nabulunia na Bangara sa qa paranga vaneneqigou sagou sa sorugou na Tamasa ko mu toania sa na toa sa jongana beto sa garo pana dodogoro tana Tamasa tonai sa kukugou.

² Mu suvere vaiketai mulenigou, vajongana lao tadira na goto tinoni, beto mu vera vamomoso. Mu roroquria na goto tinoni ko muke gona paleniria tonai maike roroqu vei ao.

³ Na bule sa sa vaipuku tarinigou agou. Ko mu popodeke vivitigia ko mu kopu vatalenia sa na toa kole kame sa vanigou na Gagala Tabuna.

⁴ Kame gu sa na tinida ketakoi taqe tapiu vaika-mugita beto kame gu sa na Gagala Tabuna sa somana tadagita, kai muqisi podeke vei tugu kame gu sisa na toa jola qu takukunia ko qu korapa verania muna tekua agou.

⁵ Kame gu sa na Bangara taqe vatarasaea, kame tugu sa na rarange sa lao tana Karisito beto kame gu sa na gINUANA na paputaiso taqe tekua.

⁶ Kame gu sa na Tamasa na Tamada gita doru. Ko na Tamasa isa sa bangaraniria doru tinoni, sa sa roiti pana tadira doru tinoni beto sa kole somana pana tadira doru tinoni.

⁷ Ba gita doru sa taqe okoto taiania sa na vaivana. Na Karisito sa tei okoto vanigita tu pana padana tugu na ona vairoqu lavata.

⁸ Ko na veveina alepi sa pira sau sa na Kukuti Tabuna, <<Totonai sa kesa sae pa nulu vavagalo, sa toni saeniria isa sira soku tinoni sa vakilasaria, beto sa okoto ianiria na vaivana sira na tinoni,>> sau.

⁹ Ego na sa na gINUANA sa <<sa kesa sae>> saunia isa? Na paranga pira na gINUANA sa tonai sa oqoro kesa sae poni sa gore lagere mai tu pa puruna sosoto na peso sisa.

¹⁰ Ko isa tugu na tinoni sa gore lagere sa sa kesa sae jolaniria doruna na oka, ko isa sa pugelia doru eqa.

¹¹ Ko isa tugu mekana sa vaniria na vaivana sira na tinoni ko kaki sa na tinoni tagarunudi, kaki na tinoni kokorotai, kaki na tinoni qai lekogo vavakatonia na nongoro jongana, beto kaki na pasita beto na tinoni vaivagigalai.

¹² Sa valameria isa sa na vaivana ko na tokadi ira na tinoni tana Tamasa ko mai aruria sira na roiti ninabulu, ko mi tavaneqi sa na ekelesia isa na tinina na Karisito.

¹³ Ko gita doru sa tana mekarai kamua sa na ia taqe kame pana oda rarange beto pana oda gigalaina na Tuna Tamasa. Beto ko tana tinoni matuada pana rarange sa gita, beto tana kamua sa na toa pugelena tana Karisito.

¹⁴ Ko tonai sa tanake kole qoriro gojo vei na koburu pana oda vinasosoto, beto tanake vei na vaka sa pogoso lao lamea na ololobagea beto sa vavidulai lao lamea na gavadi ira na vaivagigalai seladi tadira na tinoni sesekedi. Ira na tinoni pira sa qai rove vavoturia soku roiti ikikeredi ko qai toni vapiruria sira na tinoni.

¹⁵ Ba gita ta vavakatonia beto ta toania pana vairoqu sa na sosoto, beto pa dorudi na oda uana gita ta ijoko sae tana Karisito, isa na batuna na ekelesia.

¹⁶ Ko na Karisito sa mekarai aru tamana vamaururia ko qai mekarai vavaigosorai vatale pana

vavaijokele sira doru okokoto kokobu tini. Ko tonai qai okoto roiti vatale sira doru kokobu tini pira, poni sa toa vatale sa doruna na tini beto sa vaneqia mekana pa vairoqu.

Mu toania na Toa Koregana

¹⁷ Ko sa vei sa pana isongona na Bangara sa ara qa parangagou ko mu loaria agou sira na toa tadira na tinoni karovodi, ira sa kepore na roqudi

¹⁸ beto sa pupugu na roqudi ko qaike dogoro gigilai sa isa vei sa jongana. Qaike isongia ira sa na toa sa valamea na Tamasa, ura qaike nyorogua vainongoronia ira sa na tuvisi beto qai vapatua na bulodi.

¹⁹ Kepore sosoto sa kai kea ikete bai vagigilai tonai qai roitiniria sa na toa ikikeredi, beto qai gona laonia pana uana bosidi sa na dia toa ko qaike aru muleniriamekadi pana doru roiti lulasadi.

²⁰ Ba agou sa nake inara sa vei sa na toa qu gigilai pana vaivagalaina veveina na Karisito.

²¹ Qu tei nongoriamiu tu agou sa na Karisito beto pana miu tutina isa sa qu tei tavavanaunia tu agou sa na sosoto sa kole pana tai Jisu.

²² Ko mu ulu loa palenia agou sa na toa leluna qu tutiria pana totoso qai jola lao pori. Na toa leluna isa sa ngangulugou beto sa toni vapirugou pana nyonyoroguania na roiti ikikerena tana kasia gusu.

²³ Mai tavarioso beto sira na bulomiu beto na roqumiuk ko mai tavakorega.

²⁴ Na toa koregana sa nyoroguania na Tamasa sa sa podaka votu pana toa tuvisina beto na toa

madi sosotona. Ko agou sa mu toania sa na toa koregana isa.

25 Ko sa vei sa mu loaia na seseke ko agou doru sa mu okoto paranga laonia gu sa na sosoto pana tadira na tavitimi, ura gita doru sa na okokoto kobuna kai puku tinoni gu.

26 Vei bu tagigiri sao sa mu kopunia ko mike toni valaogo pana sela sa na mua kokora. Beto muke vakamunia na suvuna na tapo sa na mua kokora,

27 ko muke vamalumu vania kai iquo peki totoso ko mi toni vapirugou sa na bangaradi ira na tomate ikeredi.

28 Na tinoni sa ikiko sa mi beto iko, goto mi pavu talenia tu na varoitiria na limana mekana pana roiti jongana ko mi boka tokania mekana beto ira na tinoni vaivasevidi.

29 Muke vavukele gobororia sira nake paranga jongadi beto nake garodi ko bai tavavukele, goto ira gu na paranga qai boka vaneqiria na tinoni ko sa vajonganai na susuvere sa mu vavukeleria. Mina vei sa kode muna tokaniria sira mai non-gorogou.

30 Ko muke vatakulangia sa na Gagala Tabuna tana Tamasa. Ura na Gagala Tabuna isa sa na vinagigilana na ona tinoni na Tamasa beto ko muna takopu vasare sagou ko tinganai mina kamua na rane tonai muna taruvata.

31 Mu loa paleria sira na toa kokora pa bulomiu, nake tatavaraguania na goto tinoni, na tagigiri goboro, na vavaipera paranga, na poja vivikereria na goto tinoni beto doru toa vaiikikerai.

32 Goto mu roitinia tu na jongana sa tadira na tinoni, mu vadogoroniria na toa vairoqu, beto mu vaivataleosae, kai muqisi podeke vei na Tamasa ba sa taleosonigou tugu pana miu kole kame tavia na Karisito sagou.

5

1 Ko sa vei isa sa mu doro tutia na uana tana Tamasa, ura na ona koburu sa roroqu vivitigigou isa sagou.

2 Ko na vairoqu sa mi gaitia sa na miu toa, kai muqisi podeke vei na Karisito sa roroquugita ko sa vania na ona toa mekana pana laedagita. Ko isa sa na vaivana beto na vavakukuvu sa umanga jonga ko sa vaqerai na Tamasa.

Mu loaria na toa ikikeredi

3 Sake doro pada ko mai kole pana tamugou sira roiti vabosi beto doru toa sa vei na toa manugu babi na toa nyonyoroguania nona sakasava na goto tinoni, ura na tinoni tana Tamasa sagou.

4 Beto sake pada tugu sa agou muna paranga vabosi, na paranga goboro beto na pojaria na paparanga qera bosidi sagou. Goto mu paranga jongana laonia tu agou pana tana Tamasa sira na mana sa tei vanigita tu isa.

5 Mu gigila vatalea sa na vaivagigalai api, ira na tinoni qai roroiti vabosi, babi qai toania na toa manugu babi ira qai doro seinia sakasava ta goto tinoni, sa maike tekua sa na iadi pana binangara tana Karisito beto tana Tamasa. Na toa seinia sakasava ta goto tinoni sa sa vei na toa vavatarasae tamasa seseke.

⁶ Mu kopunia ko muke loposoniria sira na paranga sesekedi tadira na tinoni sesekedi. Ura pana dia roiti ikikeredi pira sa mai gosoria ira na tinoni maja paranga sa na vinakilasa tana Tamasa.

⁷ Ko agou muke suvere vaisomanai pana tadira na tinoni qai vevei inara.

⁸ Perangaina na tinoni rodomo sagou, ba kopira na tinoni pa kabere tu sagou ura qu gigilai na Bangara. Ko sa vei sa mu toa vei na tinoni sa suvere pana kabere sagou.

⁹ (Ura na vuana na toa suvere pa kabere sa sa tadogoro pana doru uana jongadi, na tuvisidi beto na sosotodi.)

¹⁰ Ko tonai muna suvere pana kabere poni sa muna vajonganai sa isa vei sa vaqerai na Bangara.

¹¹ Ko muke somananiria na roiti rodomodi kepore na vua jongadi, goto mu uduku votunia tu pa kaberenia sa na dia roiti ikikeredi.

¹² Ura sa vaivakea jola tugu na kole vaivavakatoniria sira na toa qai roiti golomoniria na tinoni pira.

¹³ Ba totonai tu qai tauduku votu pa kabere sa doru sakasava, poni sa sa bola votu sa na vagisodi sosoto.

¹⁴ Ura doru sakasava sa sa vabola voturia na kabere. Inara sa vei sa qai paranga sira kaki, pira qarigu, <<Mu dorava sao na tinoni qu korapa puta, beto mu turu mule pa mate, ko na Karisito mi vatolanganigo na kabere,>> qarigu.

¹⁵ Ko sa vei sa mu suvere vainongoro vatalenia na miu toa susuvere. Muke toa vei ira na tinoni rururadi, goto mu suvere vei tu ira na tinoni tavagigaladi.

16 Mu aloria sira na totoso ura qai korapa ikeredi sira na rane pira.

17 Ko sa vei sa muke suvere vei ira na tinoni duduivilidi, goto mu gigila vatalea tu sa isa na roiti sa nyoroguania na Bangara ko muna roitinia agou.

18 Muke buku vadigerenigou na vaini, ura na toa vei isa sa kode mina ngangulugou; goto mu tavapugelenia tu agou sa na Gagala Tabuna.

19 Mu kole vaivavakatoniria sira na kera vinatarasae, na kera lotu, beto na kera tabuna; beto muke aru mulenia na bulomu tonai mu vatarasae na Bangara pana kera beto na kera vinatarasae.

20 Beto pana korapana na isongona na oda Bangara i Jisu Karisito mu paranga jongana laonia doru totoso tana Tamasa na Tamada sira doru sakasava taqe gosororia.

Na vavanau pa toa tamabaragoso

21 Ego mu vaituti viketai lao lame pana miu toa pangagana na Karisito.

22 Agou na iviva rereko mu tuti vaiketeria sira na marenemiu vaitoto vei tugu qu tuti veinia na Bangara.

23 Ura pana toa tatamana na marene sa na batuna na rereko kai muqisi podeke vei tugu na Karisito sa na batuna na ekelesia, beto ko isa tugu mekana sa aloa sa na ekelesia isa na tinina mekana.

24 Ko kai muqisi podeke vei na ekelesia sa tuti viketai tana Karisito, poni sa agou na iviva rereko ba mu tuti veiniria tugu pana doru soana sira na marenemiu.

²⁵ Agou na iviva marene mu roroquria sira na maqotamiu kai muqisi podeke vei tugu na Karisito sa roroqu veinia na ekelesia ko sa vaivanania na ona toa mekana.

²⁶ Sa vania na ona toa mekana sisa ko sa vamadia pana ona paranga sa na ekelesia tonai sa tavalioso pana ona sela kai muqisi vei tugu na kolo sa boka valiosia sa na tinina na tinoni.

²⁷ Ko na Karisito mekana mina isongia sa na ekelesia sa bata jonga, sake paj, sake kolea na opopu babi kaki sela, goto mina lioso beto kepore kai sela mina tajutunia.

²⁸ Ko sa tuvisi gu sa ira na iviva marene mai roroqu veinia qai roroqua na tinidi mekadi sira na maqotadi. Na marene sa roqua na maqotana sa sa roqu mulenia tugu mekana sisa.

²⁹ Taqe gigilaioda gita sa kepore sa kai tinoni bike tavaraguania sa na tinina mekana, goto sa vatetekua beto sa kopu vatalenia tu, kai muqisi podeke vei tugu i Jisu sa kopu vatalenia na ekelesia.

³⁰ Taqe gigilai gita sa roiti vei pira sa na Karisito ura gita sa na okokoto kobu tinina gu isa.

³¹ Ko sa vei sa pira sau na Kukuti Tabuna, <<Sa vei sa mina loai na tinana na tamana sa na marene ko mina suvere tavitia sa na maqotana, ko ira karu sa mai suvere kame,>> sau.

³² Kai gigalai golomona sa kori sa sa kole pana paranga api. Ko isa qa pojai ara sa na veveina na Karisito beto na ekelesia sa saunia isa.

³³ Ba agou ba sa uligou tugu sa na paranga api. Ko sa vei sa na iviva marene mi roroqu vein

na tinina mekana sa na maqotana, beto na iviva rerekō sa mi pangagania na marenena.

6

Ira na koburu beto na tinadi na tamadi

¹ Agou na koburu, sa mu vataberia na tinamiu na tamamiu pana toa tutina na Bangara, ura isa sa na tuvisi.

² Na garunu tana Tamasa sa pira sau, <<Mu valavataria na tinamiu na tamamiu,>> ura isa sa na garunu momoe sa kolea na taringunguti jongana, ko na taringunguti isa sa pira sau,

³ <<Ko vei sa muna toa vatale beto muna toa vakakasa pa peso,>> sau.

⁴ Agou na tamadi na koburu, muke vavatagi-giriria sira na tumiu. Goto mu toni vataleniria tu pana vaivagigalai tuvisina beto pana vavanau tana Bangara.

Ira na pinausu beto ira na bangara

⁵ Agou na pinausu, sa mu vataberia ira na tinoni qai bangaranigou, ko na miu vinatabe mi tavitia na pangaga beto na matagutu. Beto mu vatabe pana miu roroqu sosotona kai muqisi podeke vei tugu bu korapa roiti vania na Karisito.

⁶ Nake pana totoso gu mai korapa dogoro kop-unigou ira na miu bangara sa mu roiti. Muке vaqera tinoni gu pana miu roiti. Goto na pinausu tana Karisito sagou ko mu roitinia pana miu roroqu sosotona sa isa vei sa nyoroguania na Tamasa.

⁷ Mu nabulu qeqera kai muqisi podeke vei qu korapa nabulunia nake tinoni gu goto na Bangara tu.

⁸ Mu vakoinonoa agou sa na veveina na Bangara mina vaokotoniria na pinia sira na tinoni pana dorudi na dia roiti jongadi. Ko bi na pinausu babi na tinoni taruvatana tu ba kode mina dogoria tugu isa sa na dia roiti jongadi.

⁹ Beto agou na bangaradi ira na pinausu, sa mu vadogoroniria tugu na uana jongana beto mu no-goto siru gegeretanaria sira na miu pinausu. Mu vakoinonoa sapi: agou beto ira na miu pinausu sa kame gu na miu Bangara pa noka ko na Bangara isa sake boka totoka kalenia kame tonai sa vaipitu.

Na vaipera pana toa

¹⁰ Ego pana vinaokotona sa, agou mu pasusu vaneqi lao tana Bangara beto pana ona neqi lavatana jola.

¹¹ Mu vasaeria sira doru sakasava vaipera tana Tamasa, ko mu boka turu vangajuria sira na boko vinaturu ikikeredi tana bangaradi ira na tomate ikikeredi.

¹² Ura nake tinoni sa koleria na masa na orungu sa taqe rajaria gita, goto ira tu na okoto babangara na okokoto neqi, na gagala ikeredi qai bangara pa kasia gusu pana totoso rodomo pira, beto ira na gagala ikeredi pa vavagalo eqa.

¹³ Ko sa vei isa sa mu vasaeria sira doru sakasava vaipera tana Tamasa, ko mu boka turua na mua tuturuna pana rane ikeredi beto tonai mina jola sa na vaipera poni sa muna korapa tugu turu varenemiu sagou.

¹⁴ Ko vei sa mu turu ko mu doko vamaurunigou vei na beleti sa na toa sosotona, beto mu vasae veinia na pokoa susuqutia na raraqomiu sa na uana tuvisina.

¹⁵ Mu soba veinia na buti vaipera pana nenemiu sa na vanaqitina ko muna vareregia na nongoro jongana veveina na bule tana Tamasa.

¹⁶ Doru totoso mu pogoso veinia na naqe sa na miu rarange lao tana Tamasa, ko na rarange isa sa muna boka taleniria sira na tupi vuvurungudi tana isa na kutana nikerena.

¹⁷ Mu teku soba veinia na tarapae vaipera pana batumi sa na vinasosotona qu tei tekua tu agou sa na inaalo tana Tamasa, beto mu arua ko mu varoitia sa na paranga tana Tamasa isa na benete tana Gagala Tabuna.

¹⁸ Doru sakasava aipira sa mu vatavitinia na vavara beto na tetepa lao tana Tamasa. Doru totoso mu vavara pana vaitoni tana Gagala Tabuna. Ko vei beto muna boka roitinia agou sa vei isa sa muke suvere mumä beto muke koroto vavara tokaniria sira na tinoni tana Tamasa.

¹⁹ Ara ba mu vavara tokanisiu tugu, ko na Tamasa mi vanisiu na paranga mana pojai tottonai mana paranga lao tadira na tinoni, beto make tamatari sa tonai ma vakaberia na gigalai golomona sa kole pa nongoro jongana.

²⁰ Ura na nongoro jongana tugu isa sa qa turu toqonia ko qa tapiu talenia ara. Mu vavara tokanisiu, ko ma paranga vaneqinia ara sa isa vei sa pada ko mana ule votu veinia sa na nongoro jongana.

Na Vinabebetona na leta

21 Qa nyoroguania ko agou ba mu gigilaria sira doru vavakato veveiqu ara beto na qua roiti. Ko kode i Tukikosi tu mina ule vanigou sira doru vavakato ira. Isa sa na tavitida qe qerania beto kai nabulu tarangena pana roiti tana Bangara.

22 Ko sa vei isa sa qa korapa garunu laonia ara tamugou sisa, ko mi vaneqia na bulomiu tonai mina vavakato vanigou sa na veveimei agei.

23 Mai kole somana tamugou na tamatasi tana Karisito sa na bule beto na vairoqu sa tavitia na rarange qai lame vei tana Tamasa na Tamada beto na oda Bangara i Jisu Karisito.

24 Na vairoqu vaialona mi somana kole jola tamugou dodoru qu roroqua na oda Bangara i Jisu Karisito.

**Luqa Full Bible
The Holy Bible in the Lungga language of the Solomon Islands**

copyright © 2024 The Seed Company and Islands Bible Ministries

Language: Luqa (Lungga)

Contributor: Islands Bible Ministries

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 9 May 2025 from source files dated 10 May 2025

5d1e81f5-a5ad-515f-b060-b232902280e1